

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

20–24. februar 2023.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Februar 2023.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 24. 2. 2023.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	3.970,04	-2,67%	-7,43%
Dow Jones Industrial	SAD	32.816,92	-2,99%	-1,22%
NASDAQ	SAD	11.394,94	-3,33%	-15,43%
Dax 30	Nemačka	15.209,74	-1,76%	8,24%
CAC 40	Francuska	7.187,27	-2,18%	10,22%
FTSE 100	Velika Britanija	7.878,66	-1,57%	9,31%
NIKKEI 225	Japan	27.453,48	-0,22%	5,71%
Shanghai Composite	Kina	3.267,16	1,34%	-4,75%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	3,02%	15,5	343,7
	10y	2,53%	9,6	236,2
Francuska	2y	3,11%	15,9	345,5
	10y	3,01%	11,3	235,0
Španija	2y	3,26%	13,9	328,7
	10y	3,50%	9,9	232,5
Italija	2y	3,58%	27,6	352,5
	10y	4,43%	14,0	262,0
UK	2y	4,03%	23,4	277,0
	10y	3,66%	14,4	221,2
SAD	2y	4,86%	24,1	328,0
	10y	3,95%	12,7	198,4
Kanada	2y	4,27%	11,8	274,4
	10y	3,39%	9,8	146,9
Japan	2y	-0,03%	1,1	0,3
	10y	0,50%	-0,1	30,5

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,0547	-1,24%	-5,55%	USD/EUR	0,9481	1,25%	5,86%
EUR/GBP	0,8830	-0,61%	5,71%	USD/GBP	0,8371	0,63%	11,88%
EUR/CHF	0,9916	0,21%	-4,06%	USD/CHF	0,9401	1,46%	1,56%
EUR/JPY	143,91	0,37%	11,74%	USD/JPY	136,45	1,62%	18,30%
EUR/CAD	1,4361	-0,28%	0,18%	USD/CAD	1,3617	0,98%	6,05%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	2,40%	0,0	297,4	4,55%	0,0	450,0	3,93%	0,0	348,2	0,94%	-0,4	166,2
1M	2,43%	5,5	297,7	4,62%	5,4	442,7	3,93%	0,0	341,3	0,95%	0,1	166,0
3M	2,70%	3,1	322,8	4,89%	8,0	446,4	4,14%	5,7	340,4	0,84%	3,7	154,3
6M	3,23%	2,1	371,3	5,13%	9,4	442,4	4,35%	9,8	333,5	0,54%	4,4	124,8
12M	3,66%	9,0	398,5	5,29%	10,4	418,6	4,53%	13,4	317,3	0,02%	3,2	73,4

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T1 (u %)
Evropska centralna banka	2,50*	0,50	2. 2. 2023.	16. 3. 2023.	3,00
Federalne rezerve SAD	4,50–4,75	0,25	1. 2. 2023.	22. 3. 2023.	4,75–5,00
Banka Engleske	4,00	0,50	2. 2. 2023.	23. 3. 2023.	4,25
Banka Kanade	4,50	0,25	25. 1. 2023.	8. 3. 2023.	4,50
Narodna banka Švajcarske	1,00	0,50	15. 12. 2022.	23. 3. 2023.	1,50

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 3,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 1,24% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,0536 do 1,0705 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0547 do 1,0686 (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Tokom ovog izveštajnog perioda dolar je gotovo konstantno jačao prema evru i većini drugih valuta.

U ponedjeljak se kurs EUR/USD održao na nivou na kome je završio prethodnu nedelju, bez većih dnevnih oscilacija, a tržišta u SAD su bila zatvorena zbog praznika.

Dolar je u utorak blago ojačao, dok je evro bio pod pritiskom, nakon što su podaci pokazali da se **proizvodna aktivnost zone evra pogoršala**, iako je oporavak u sektoru usluga (koji je osetljiviji na inflaciju) držao gubitke pod kontrolom. Kompozitni PMI indeks za zonu evra u februaru je povećan na 52,3 poena (nakon 50,3 u januaru). Sektor usluga povećan je na najviši nivo u poslednjih osam meseci, na 53,0 poena, ali je **PMI indeks proizvodnog sektora smanjen sa 48,8 na 48,5 poena** (ispod očekivana 49,3). S druge strane, **poslovna aktivnost u SAD (iako se očekivalo da će ostati u zoni kontrakcije) neočekivano se oporavila** u februaru i dostigla najviši nivo u poslednjih osam meseci. Kompozitni PMI indeks u SAD u februaru je zabeležio vrednost od 50,2 poena (nakon 46,8 u januaru), iznad očekivanih 47,5, a rast je zabeležen i u proizvodnom sektoru i u sektoru usluga.

U izveštajnom periodu evro oslabio prema dolaru za 1,24%

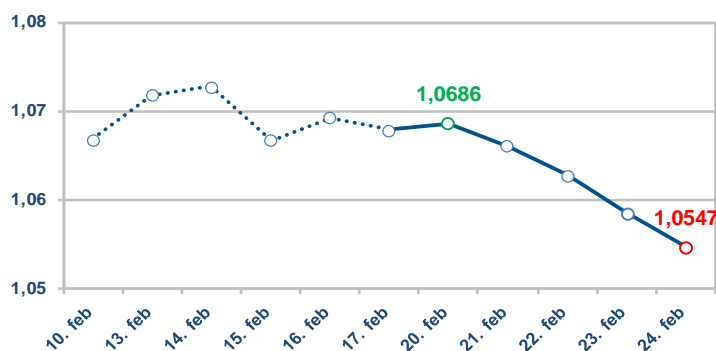
Evro je nastavio da slabi i u sredu. *IFO* indeks poslovne klime u Nemačkoj povećan je na 91,1 u februaru sa 90,1 u januaru, ali ispod očekivana 91,2. Nemačke kompanije su nešto optimističnije oko budućih izgleda, pre svega zbog nižih cena energenata, **dok je procena trenutne situacije pogoršana drugi mesec zaredom**.

U beleškama s prethodnog sastanka FED-a objavljenim u sredu na kraju dana navodi se da su **skoro svi članovi FOMC-a podržali odluku o povećanju kamatne stope za 25 b.p.**, kao i da je **nekoliko njih razmatralo i povećanje od 50 b.p.** Zapisnik je pokazao stav FED-a da su neophodna i dalja povećanja referentne kamatne stope, kao i da će restriktivna monetarna politika biti zadržana neko vreme, kako bi se stopa inflacije vratila na ciljani nivo od 2%.

Evro je blago ojačao u četvrtak pre podne, nakon što su **podaci ukazali na nastavak inflacionih pritisaka u zoni evra**, odnosno da će ECB nastaviti s restriktivnom monetarnom politikom. Konačni podaci za januar pokazali su da je inflacija u zoni evra iznosila 8,6% (preliminarna procena 8,5%), a bazna inflacija 5,3% (preliminarno 5,2%).

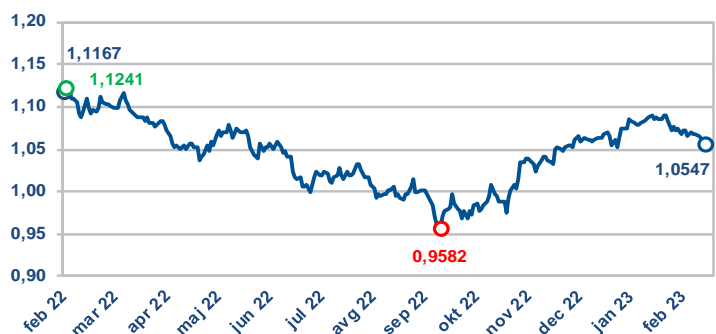
Međutim, **dolar je ponovo ojačao u drugoj polovini dana, jer su podaci pokazali još uvek zategnuto tržište rada i otpornu američku ekonomiju**. Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD (*Initial Jobless Claims*) tokom nedelje koja se završila 18. februara smanjen je na 192 hiljade (sa 195 hiljada u prethodnoj nedelji, a očekivan je rast na 200 hiljada).

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

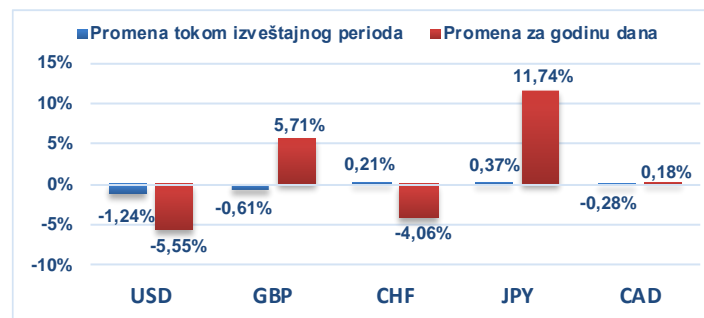
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

Evro je oslabio u petak nakon objave podataka koji su pokazali da je **BDP u Nemačkoj u poslednjem tromesečju 2022. godine smanjen za 0,4%**, više od preliminarne procene od -0,2%. **Dolar je dodatno ojačao u petak na kraju dana, nakon što su objavljeni novi podaci koji ukazuju na to da inflacija u SAD ne usporava**, što će stvoriti dodatni pritisak na FED da nastavi s povećanjem referentne kamatne stope. Stopa rasta *PCE* deflatora u SAD u januaru je iznosila 0,6% u odnosu na prethodni mesec, dok je stopa rasta u odnosu na januar prethodne godine iznosila 5,4% (očekivano 0,5% i 5,0%, respektivno).

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0547 američkih dolara za evro, što je najniža vrednost na zatvaranju za posmatrani period.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD porasli su na delu krive od dve godine i duže, dok su kod HoV ročnosti do jedne godine ostali nepromenjeni. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 24 b.p. (na 4,86%), dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 13 b.p. (na 3,95%).

Na kretanje prinosa tokom nedelje najviše su uticali podaci o neočekivanom rastu *PCE* deflatora, kompozitnom *PMI* indeksu i broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti. Podaci ukazuju na to da su inflatorni pritisci i dalje snažni, tj. da su stope rasta cena zadržane na visokom nivou, što će stvoriti dodatni pritisak na FED da nastavi s povećanjem referentne kamatne stope.

Stopa rasta *PCE* deflatora u SAD u januaru je iznosila 0,6% u odnosu na prethodni mesec, nešto iznad očekivanja (0,5%), dok je stopa rasta u decembru revidirana naviše, na 0,2% (sa 0,1%). Stopa rasta u odnosu na isti mesec prethodne godine iznosila je 5,4% (očekivano 5,0%), nakon rasta od 5,3% u decembru. Bazni *PCE* indeks u januaru je povećan za 0,6%, (0,4% u decembru), dok je rast za poslednju godinu dana iznosio 4,7%, nakon 4,6% na kraju decembra.

Lična potrošnja u SAD u januaru je povećana za 1,8% u odnosu na prethodni mesec (očekivano 1,4%, u decembru -0,1%). Potrošnja prilagođena promenama cena povećana je za 1,1%. S druge strane, lična primanja povećana su za samo 0,6% (očekivano 1,0%). Potrošnja usluga je povećana (2,4%), dok je potrošnje dobara smanjena (-0,5%) četvrto tromesečje zaredom.

PCE deflator u SAD u januaru iznad očekivanja, podaci ukazuju na to da su inflatorni pritisci i dalje snažni

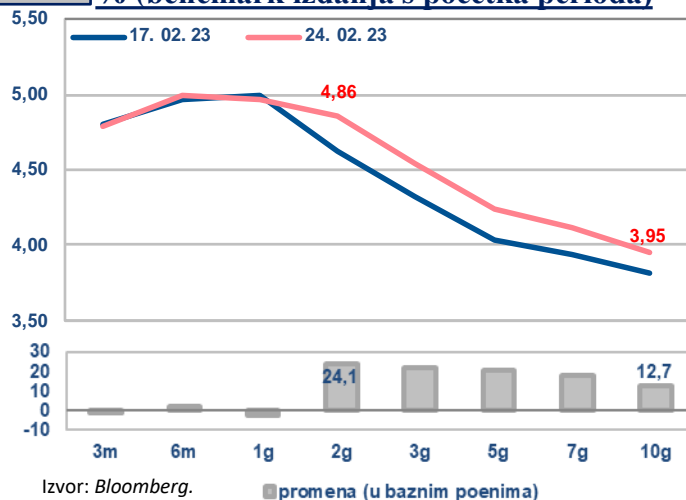
Kompozitni *PMI* indeks u SAD, prema preliminarnoj proceni za februar, imao je vrednost od 50,2, više od očekivanja (47,5) i vrednosti u januaru (46,8). Vrednost indeksa je blago u zoni ekspanzije, tj. iznad granice od 50 poena, iako se očekivalo da će ostati u zoni kontrakcije. Komponenta koja se odnosi na dominantni uslužni sektor povećana je na 50,5 sa 46,8 u januaru (očekivano 47,3), dok je komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor povećana na 47,8 sa 46,9 u prošlom mesecu. Indeks usluga pokazao je ekspanziju prvi put od juna prošle godine, verovatno delimično zbog vrlo toplog vremena u mesecu, a s druge strane indeks proizvodnje ukazuje na manju kontrakciju nego što se očekivalo.

Stopa rasta *BDP*-a u SAD, prema drugoj proceni za četvrto tromesečje revidirana je naniže, na 2,7% u odnosu na prethodno tromesečje, a analizovano, sa 2,9% prema prvoj proceni, a nakon rasta od 3,2% u trećem tromesečju. Rast *BDP*-a u T4 najvećim je delom bio posledica rasta zaliha, neto izvoza i javne potrošnje, dok rast privatne potrošnje i investicije usporava, ukazujući na vrlo slab rast ekonomske aktivnosti krajem prošle godine.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD neočekivano je smanjen na 192 hiljade sa 195 hiljada u prethodnoj nedelji, iako je bio očekivan rast na 200 hiljada, ukazujući na izuzetno zategnuto tržište rada. Broj nezaposlenih koji se kontinuirano prijavljuju za pomoć za nezaposlene takođe je smanjen, na 1,654 mln sa 1,691 mln, dok je očekivano bilo 1,700 mln.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

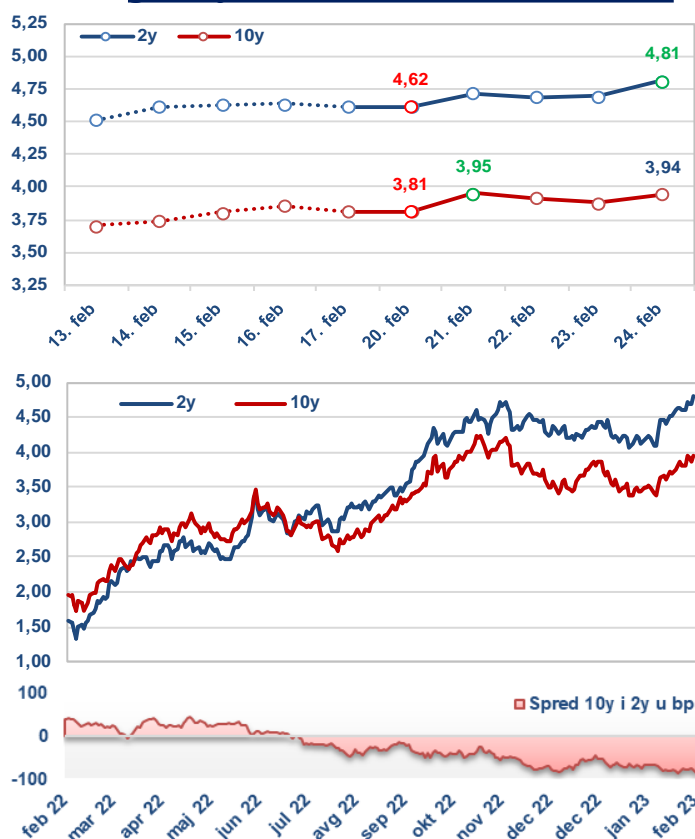
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta <i>PCE</i> deflatora, G/G	Jan.	5,0%	5,4%	5,3%
Kompozitni <i>PMI</i> indeks, preliminarno	Feb.	47,5	50,2	46,8
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	18. feb.	200	192	195

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica porasli su na delu krive od jedne godine i duže, dok su na kraćem delu krive ostali nepromenjeni. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 16 b.p., na 3,02%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 10 b.p., na 2,53%.

Na kretanje prinosa tokom nedelje najviše su uticali podaci o kretanju *PMI* indeksa, *ZEW* indeksa i *IFO* indeksa poslovne klime, kao i podaci iz *SAD*. Podaci i dalje ukazuju na uporno visoku inflaciju, posebno u sektoru usluga, što je delimično povezano s većim rastom zarada. Kombinacija ubrzanog rasta i povišenih inflatornih pritisaka podstaci će dalje pooštavanje monetarne politike u narednim mesecima.

Kompozitni *PMI* indeks za zonu evra u februaru je povećan na 52,3 poena (s januarska 50,3 poena), što je najviša vrednost od maja 2022. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor povećana je na 53,0 (sa 50,8), što je najviši nivo u poslednjih osam meseci, dok je komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor povećana na 50,4 (sa 48,9), što je najviši nivo u poslednjih devet meseci. Ukupan *PMI* indeks proizvodnog sektora blago je smanjen, na 48,5 (sa 48,8).

***ZEW* indeks ekonomskih očekivanja** za Nemačku u februaru je povećan za 11,2 poena, na 28,1, dok je za zonu evra povećan za 13,0 poena, na 29,7. *ZEW* indeks procene trenutne ekonomske situacije u Nemačkoj takođe je povećan, za 13,5 poena na -45,1, dok je za zonu evra povećan za 13,2 poena, na -41,6. Predsednik *ZEW* instituta Vambah rekao je da veliki deo učesnika ankete očekuje da će se ekonomska situacija poboljšati za šest meseci. Međutim, trenutno stanje se i dalje ocenjuje kao relativno nepovoljno.

Kompozitni *PMI* indeks ukazuje na ekspanziju u uslužnom i proizvodnom sektoru

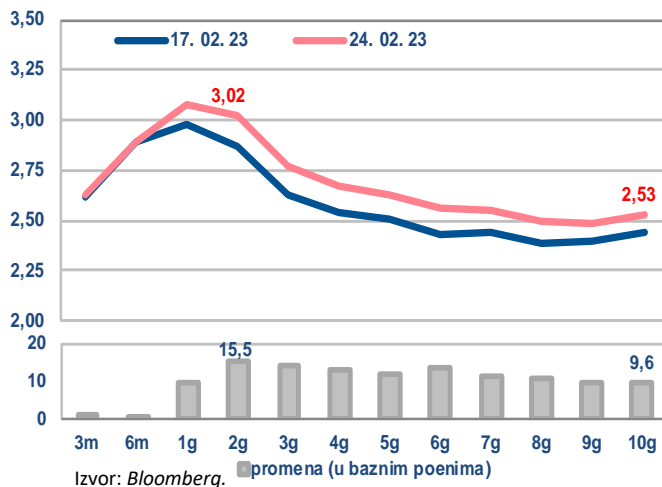
***IFO* indeks poslovne klime** u Nemačkoj povećan je sa 90,1 u januaru na 91,1 u februaru, što je nešto ispod očekivanja (91,2). Komponenta procene trenutne situacije smanjena je sa 94,1 na 93,9, iako je bio očekivan rast od 95,0, dok je komponenta očekivanja povećana sa 86,4 na 88,5 (očekivano 88,4). Do poboljšanja sentimenta došlo je jer su nemačke kompanije postale optimističnije oko budućih izgleda, usled nižih cena energenata, dok je procena trenutne situacije pogoršana drugi mesec zaredom, što donekle kviri ukupnu sliku, što je verovatno i zbog toga što se od prošlog proleća smanjuju nove porudžbine.

Inflacija u zoni evra, prema konačnim podacima, iznosila je 8,6% u januaru, iznad preliminarne procene (8,5%), dok je bazna inflacija revidirana sa 5,2% na 5,3%.

BDP u Nemačkoj smanjen je za 0,4% u četvrtom tromesečju 2022, što je više u odnosu na prethodnu procenu (-0,2%). Nemački zavod za statistiku saopštio je da je to posledica pada kapitalnih investicija (-2,5%) i privatne potrošnje (-1%). Neto izvoz, državna potrošnja i rast zaliha sprečili su veći pad. Snažan rast energenata usporio je ekonomiju uprkos državnim merama, zajedno s pogoršanjem finansijskih uslova nakon serije povećanja kamatnih stopa ECB-a. Analitičari očekuju dalji pad BDP-a početkom 2023, odnosno tehničku recesiju, ali uprkos tome neobično topla zima je uticala na to da Nemačka izbegne veći ekonomski pad, dok poslednji ekonomski pokazatelji ukazuju na rast optimizma i rast očekivanja za naredni period.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

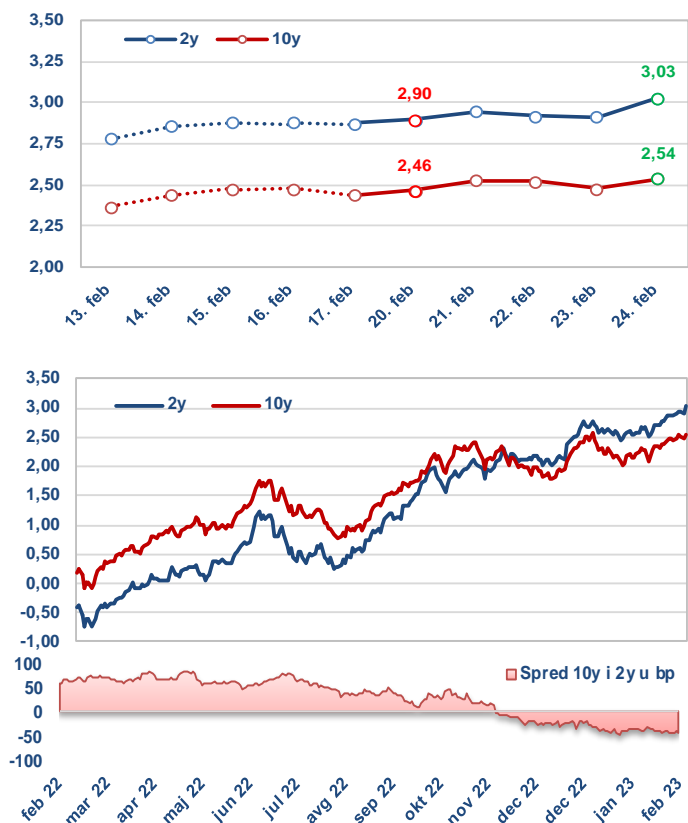
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni <i>PMI</i> indeks, zona evra, preliminarno	Feb.	50,7	52,3	50,3
<i>ZEW</i> indeks ekonomskih očekivanja, Nemačka	T4	23,0	28,1	16,9
<i>IFO</i> indeks poslovne klime, Nemačka	Dec.	91,2	91,1	90,1

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

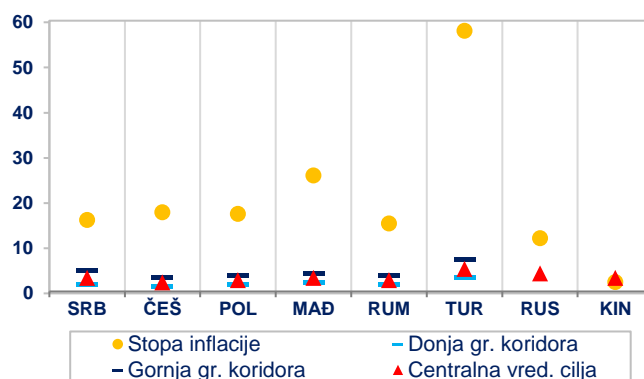
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T1, %)*
Srbija (NBS)	5,50	0,25	9. 2. 2023.	9. 3. 2023.	5,65
Češka (CNB)	7,00	1,25	22. 6. 2022.	29. 3. 2023.	7,00
Poljska (NBP)	6,75	0,25	7. 9. 2022.	8. 3. 2023.	6,75
Mađarska (MNB)	13,00	1,25	27. 9. 2022.	28. 3. 2023.	13,00
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10. 1. 2023.	4. 4. 2023.	7,00
Turska (CBRT)	8,50	-0,50	23. 2. 2023.	23. 3. 2023.	-
Rusija (CBR)	7,50	-0,50	16. 9. 2022.	17. 3. 2023.	7,50
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,30

Izvor: Bloomberg / *T1 2023. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Turske je 23. februara smanjila referentnu stopu za 50 b.p., na nivo od 8,50%, što je njen najniži nivo u prethodne tri godine. Odluku o smanjenju referentne stope nisu očekivali tržišni učesnici (očekivano je njeno smanjenje od 100 b.p.). Jučerašnje smanjenje referentne stope dolazi nakon zadržavanja referentne stope na nepromenjenom nivou na dva uzastopna sastanka. Predstavnici centralne banke Turske nakon sastanka istakli su da je važno zadržati podsticajne finansijske uslove radi održanja rasta industrijske proizvodnje i podržavanja rasta stope zaposlenosti nakon nedavnih zemljotresa u Turskoj. Takođe, navode da je trenutni nivo referentne stope adekvatan za podršku ekonomskom oporavku. S druge strane, tržišni učesnici ne isključuju mogućnost dodatnih smanjenja referentne stope u narednim mesecima (očekuju nivo referentne stope od 7% do maja ove godine).

Stopa inflacije u Hrvatskoj za januar iznosi 12,7% YoY (0,0% MoM), što je ispod podatka iz decembra 2022. od 13,1% YoY (-0,3% MoM). Na stopu inflacije najveći uticaj imale su cene restorana i hotela (19,5% YoY; 2,5% MoM) i cene hrane i bezalkoholnih pića (17,3% YoY; 1,5% MoM).

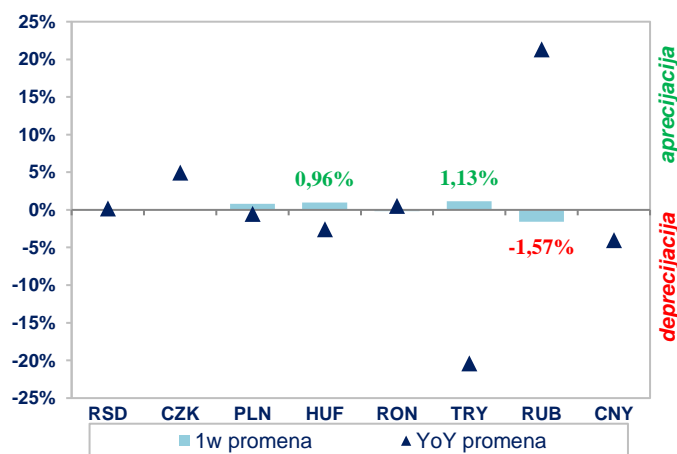
Stopa rasta industrijske proizvodnje Poljske u januaru je zabeležila rast od 2,6% YoY (-2,5% MoM), što je ispod očekivanja tržišnih učesnika (+4,6% YoY).

U Kini su stope 1-year loan prime rate i 5-year loan prime rate (LPR) zadržane na nepromenjenom nivou od 3,65% i 4,30%, respektivno.

Odobren je 10. paket sankcija Rusiji od strane EU, koji je uskladen s dodatnim sankcijama koje su uvele SAD i Velika Britanija. Novi paket sankcija podrazumeva dalje zabrane izvoza robe dvostruke namene (dual-use goods), ograničenja uvoza i sankcije koje podrazumevaju blokiranje sredstava Alfa banke, Rosbanke, Tinkoff banke, Fonda nacionalnog bogatstva i Ruske nacionalne kompanije za reosiguranje. Ovo će dodatno smanjiti korespondentske odnose ruskog finansijskog sistema sa Zapadom. Prema navodima Bele kuće, biće preduzeto nekoliko kontrola izvoza određenih kompanija iz trećih zemalja, uključujući Kinu, zbog izbegavanja sankcija i podrške odbrambenom sektoru Rusije.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (približna ročnost: deset godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	6,900	-1,0	313,0
Češka (2032)	4,838	6,9	181,5
Poljska (2032)	6,559	11,3	250,3
Mađarska (2032)	8,509	-17,1	339,5
Rumunija (2032)	7,721	-6,3	180,0
Turska (2031)	10,230	-27,0	-1313,0
Rusija (2031)	15,985*	616,5	925,5
Kina (2032)	2,913	2,4	11,1

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters) i Srbiju (podaci iz sekundarnog trgovanja).

* Podatak od 25. 2. 2022. (poslednji raspoloživi podatak pre zabrane trgovanja državnim HoV Rusije).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila pad od 1,68% i kretala se u rasponu od 1.809,99 do 1.840,90 američkih dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

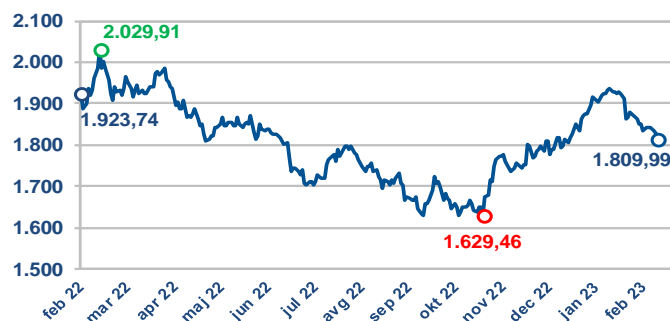
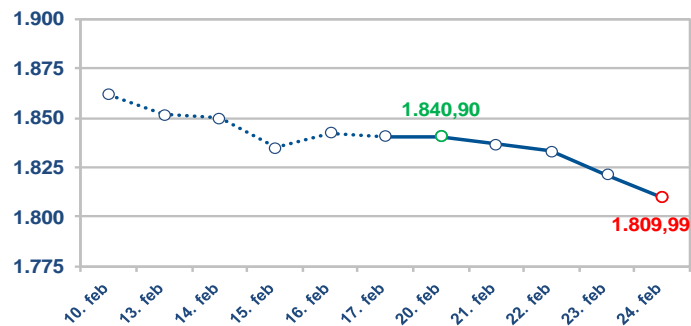
Na pad cene zlata, koji je obeležio ceo posmatrani period, uticali su: zabrinutost učesnika na tržištu da inflacija u SAD ne usporava i da će FED nastaviti s povećanjem kamatnih stopa; objavljivanje zapisnika s poslednjeg sastanka koji je pokazao da FED nastavlja s predviđanjem daljeg pooštrenja monetarne politike da bi se inflacija spustila ka ciljevima FED-a; jačanje vrednosti dolara; rast stopa prinosa na državne obveznice SAD, kao i povećano investiranje u klase aktive s višim kamatnim stopama.

Cena zlata zabeležila pad od 1,68% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.809,99 dolara po unci

Na ograničenje daljeg pada cene zlata u posmatranom periodu uticali su: povećana geopolitička napetost; rat u Ukrajini, kao i izjava bivšeg ministra finansija SAD Samersa da je prerano govoriti da će FED ponovo ubrzati tempo povećanja kamatnih stopa sledećeg meseca.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je rast cene nafte tipa brent od 0,54%, koja se kretala u rasponu od 79,71 do 82,99 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

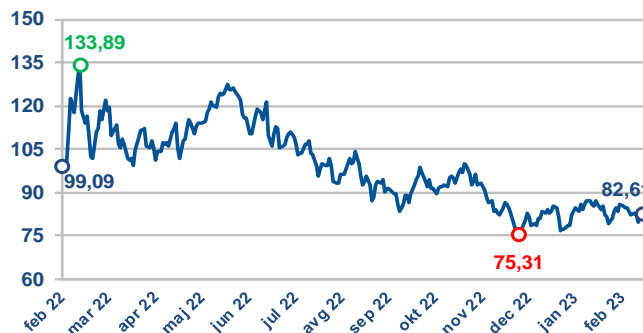
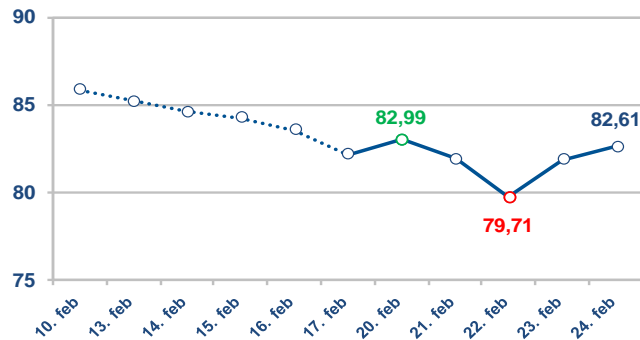
Na rast cene nafte u posmatranom periodu uticali su: optimizam energetskih analitičara u pogledu snažnijeg oporavka tražnje za naftom iz Kine; prognoze Međunarodne agencije za energetiku (IEA) o rastu tražnje nafte za 2 miliona barela dnevno u 2023; ograničavanje proizvodnje velikih proizvođača nafte; vest da će Rusija u martu smanjiti ponudu nafte za 25%; rekordan uvoz goriva u EU s Bliskog istoka i Azije; procene kompanije *Chevron* da će tražnja EU za sirovom naftom iz SAD ostati na visokom nivou u 2023. godini, kao i smanjenje broja operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

Cena nafte porasla za 0,54% i na kraju posmatranog perioda iznosila 82,61 dolar po barelu

Na ograničenje rasta cene nafte uticali su: zabrinutost oko globalnog privrednog rasta i strah od recesije; odluka Ministarstva energetike SAD da poveća ponudu sirove nafte na tržištu iz svojih strateških rezervi; signali da će FED nastaviti da povećava nivo kamatnih stopa, što bi moglo usporiti ekonomiju SAD i smanjiti tražnju za gorivom; procene banaka *Morgan Stanley* i *J.P. Morgan* da bi cena nafte tipa brent u četvrtom tromesečju mogla iznositi oko 95 dolara po barelu umesto prethodne procene od 110 dolara po barelu; jačanje vrednosti dolara, kao i povećanje zaliha sirove nafte u SAD.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg